

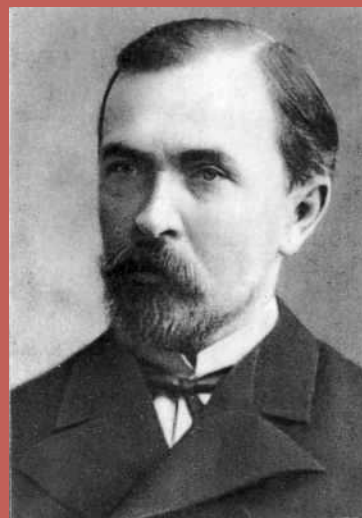

ЛЕСЯ УКРАЇНКА

Лариса Петрівна Косач

(1871-1913)

Лариса Петрівна Косач народилася 25 лютого 1871 р. в м. Новограді-Волинському, і була другою дитиною в сім'ї повітового службовця-юриста **Петра Антоновича Косача** та відомої української письменниці, громадської діячки **Олени Пчілки**, сестри Михайла Драгоманова.

1878-1979рр.

У дитинстві Лариса була жвавою і допитливою дівчинкою. У чотири роки добре читала, а в п'ять уже написала досить змістовного листа своєму дядькові М. Драгоманову. Ларису по-домашньому кликали Лося, а в п'ять років вона попросила, щоб її називали Лесею. Дитячі роки поетеси минули на Поліссі. Взимку Косачі жили в Луцьку, а літом — у с. Колодяжне.

Одним з факторів, які впливали на формування таланту Лесі Українки, була музика.

“Мені часом здається, — писала вона, — що з мене вийшов би далеко кращий музика, ніж поет, та тільки біда, що натура утяла мені кепський жарт”.

Цей “жарт” — початок туберкульозу, з яким вона боролась усе життя.

1881 року під час свята Водохреща в Луцьку дівчинка так захопилася, що не відчула, як промочила ноги в крижаній воді. Спочатку боліла нога, потім рука. Діагноз – туберкульоз кісток, а потім легень, нирок.

У перерві між нападами болю Леся вчилася, самотужки освоюючи нові й нові предмети. Програму їй складали батьки. Не довіряючи офіційній шкільній, вони розробили свою методику: самі добирали літературу, самі визначали обсяги необхідних знань з тієї чи іншої дисципліни. Іноземних мов Лесю навчили спеціально запрошені для цього вчителі.

Письменниця знала більше десяти мов, вітчизняну і світову літературу, історію, філософію.

У 19 років вона написала для своєї сестри підручник “Стародавня історія східних народів”.

В дитячі роки
найбільше часу
Леся проводила зі
старшим братом
Михайлом, їх навіть
називали одним
ім'ям – “Мишолосія”

Літературна діяльність почалась рано - у 9 років написала перший вірш “Надія”, присвячений тітці Олені Антонівні Косач, котра була заслана в Сибір за політичні погляди.

У 13 років появилвся перший друкований вірш “Конвалія”.

Мати, відсилаючи вірші тринадцятирічної доньки до друку в Галичину, підписувала їх псевдонімом “Леся Українка” (здрібніле ім’я “Леся”, бо дівчинка ще була малою, а “Українка” – дівчина з України)

Леся Українка часто їздила на лікування в Крим, на Кавказ

Сестра Лесі Ольга згадує:
“Зо всіх нас шестеро дітей
Леся найбільше була
подібна до батька і вродою,
і вдачею... Вони обоє
однаково були лагідні та
добрі безмежно...”

Обоє були надзвичайно стримані, терплячі
та витривалі, з виключною силою волі...
вони на диво високо цінували людську
гідність у всякої людини, хоч би у
найменшої дитини, і завжди поводитись
так, щоб не образити, не принижувати тої
гідності”.

■ На початку 1893р.
у Львові
виходить перша
збірка поезій Лесі
Українки — “На
крилах пісень”

■ З кінця 80-х рр.
Леся Українка
живе у Києві

З братом Михайлом
початок 1890-х років

У 1894 — 1895 рр.
Леся Українка
перебувала в
Болгарії у
Драгоманова

з Аріадною
Драгомановою 1895р.

У 1899 році поетеса
вперше зустрічається
з Ольгою
Кобилянською,
дружба з якою матиме
благодіючий вплив
на творчість обох
письменниць.

з Ольгою Кобилянською
1901р.

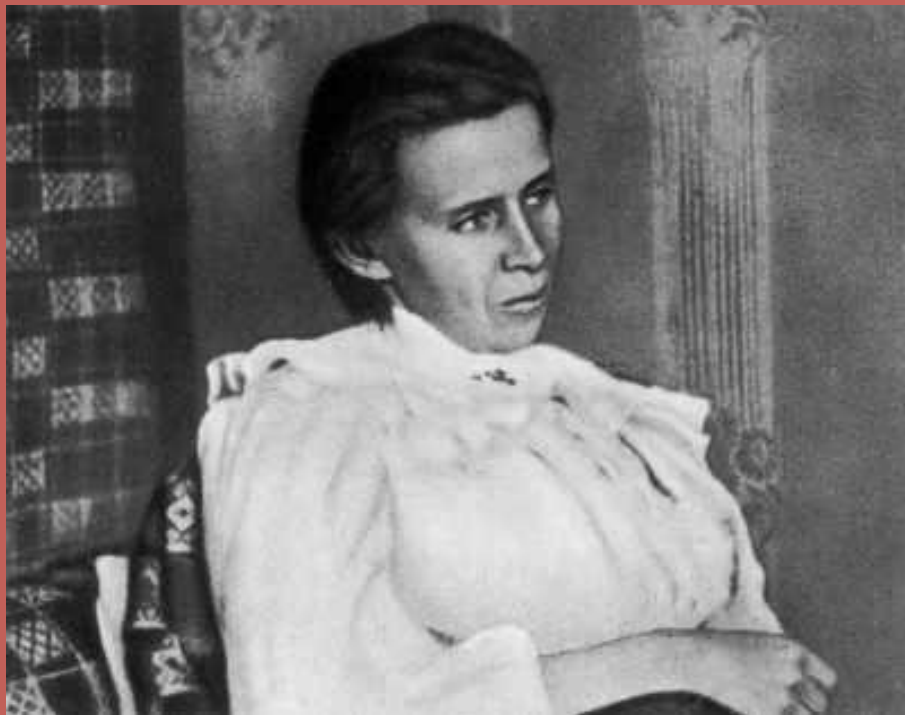

У 1903 р. Леся Українка взяла участь у святі відкриття в Полтаві пам'ятника Івану Котляревському, де зустрілася з багатьма діячами української культури.

25 липня 1907 р.
Леся Українка
виходить заміж за
фольклориста
Климент
Васильовича Квітку.
Цього ж року в неї
виявилися
симптоми
туберкульозу нирок.
Поетеса усвідомлює,
що з такою
хворобою жити їй
залишається
небагато, тому
поспішає писати,
мужньо
перемагаючи фізичні
болі.

Київ 11(24)травня 1913року

- 1 серпня 1913р. Леся Українка помирає в м. Сурамі в Грузії.
- Її тіло перевезли до Києва й поховали на Байковому кладовищі.
- Похорон поетеси перетворився на велику народну демонстрацію. Поліція заборонила промови, співи, жандарми зрізали на вінках червоні стрічки з написами.

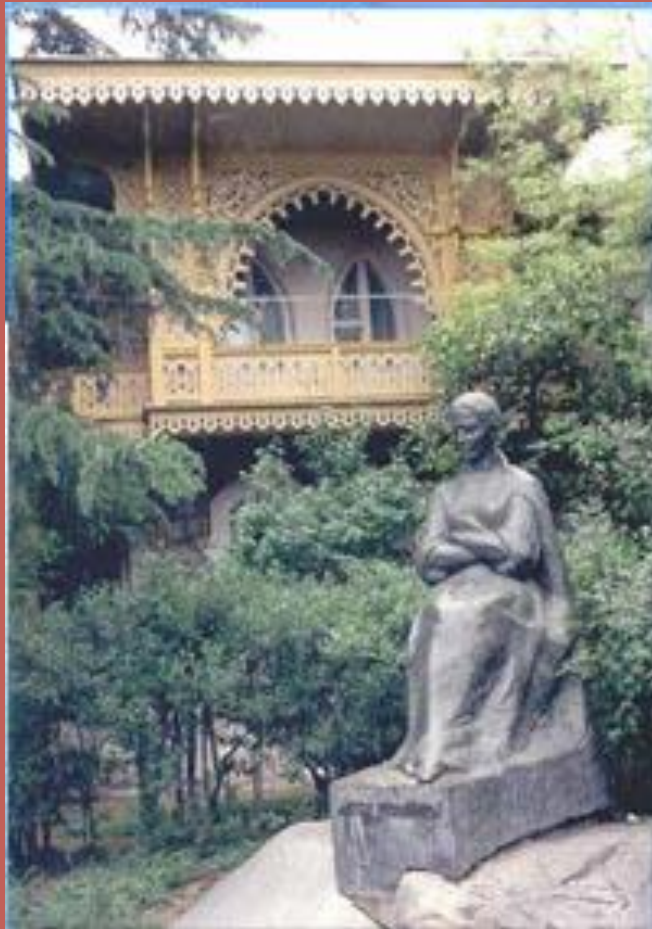

**Могила Лесі Українки на старому
Байковому цвинтарі в Києві**

Леся Українка – національна гордість

**Музей Лесі Українки в
Ялті**

**Пам'ятник Лесі Українці
в Балаклаві**

В Києві на площі Лесі Українки

**В Маріїнському парку
в Києві**

Садиба-музей Лесі Українки в Колодяжному

Село Колодяжне знаходиться у Волинській області поруч з містом Ковелем.

П.А.Косач придбав ділянку землі та садибу в 1879 році. З 1882 року сім'я Косачів оселилась тут на постійне мешкання. Леся Українка жила в Колодяжному до кінця 1896 року, і незважаючи на довгі від'їзди, вважала його своєю оселею.

В подальші роки вона бувала тут тільки наїздами.

Цей будинок споруджено в 1828 році. Він одноповерховий, збудований з дерева на цегляному фундаменті, має 8 кімнат загальною площею 96м². В 1871 р. тут наймав квартиру П.А.Косач з родиною (дружиною Оленою і сином Михайлом). Тут 13 (25) лютого 1871 р. народилась його дочка Лариса. В 1970 році, напередодні святкування 100-ліття з дня народження поетеси, тут відкрито музей Лесі Українки.

